

**A közigazgatás és a köznevelés rendszerének
reformja, kapcsolódási pontok a megváltozott
működésben
2010-2014**

Készítette: dr. Merkl Zoltán

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
I. A közigazgatás reformja	5
II. A területi közigazgatás reformja	8
II.1. Célok és összefüggések	8
II.2. Előzmények.....	8
II.3. A megújítás lépései:.....	9
II.3.1. Integráció.....	9
II.3.2. Járás.....	9
II.3.3. Kormányablakok.....	10
II.3.4. Eljárások korszerűsítése	10
II.3.5. Önkormányzati rendszer átalakítása	11
II.3.6. Intézményrendszer átalakítása	11
II.4. A fővárosi és megyei kormányhivatal.....	11
II.4.1. Kettős irányítás.....	11
II.4.2. Feladatok	11
II.4.3. Nagyságrend.....	12
II.4.4. Bővülés a feladatokban	12
II.4.5. Funkcionális működési alrendszerek integrációja, törzshivatal	12
II.4.6. Szakmai önállóság, szakigazgatási szervek	12
III. A köznevelés rendszerének átalakítása.....	12
III.1. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK)	13
III.1.1. A KLIK szervezeti felépítése és működése	14
III.2. A települési önkormányzat közneveléssel kapcsolatos feladatai.....	14
III.3. A nemzetiségi önkormányzat közneveléssel kapcsolatos feladatellátása	15
III.4. A kormányhivatal közneveléssel kapcsolatos feladatai	15
III.4.1. A járási hivatal	15
III.4.2. Az oktatási főosztály.....	18
IV. A megyei köznevelési fejlesztési terv elkészítése	24
V. Ellenőrzési feladatok	24
V. 1. Törvényességi ellenőrzés	24
V.2. Hatósági ellenőrzés	25
V.2.1. A Hivatal hatáskörét és illetékességét meghatározó jogszabályok.....	25
V.2.3. A hatósági ellenőrzés során irányadó jogszabályok.....	25

V.2.4. Az ellenőrzés célja	26
V.2.5. Az ellenőrzés tárgya	26
V.2.6. A hatósági ellenőrzés megindítása	26
V.2.7. A hatósági ellenőrzés eszközei	26
V.2.8. A hatósági ellenőrzés módszerei.....	27
V.2.9. A hatósági ellenőrzéshez használt segédeszközök.....	27
V.2.10. Az ellenőrzés során vizsgált időszak.....	27
V.2.11. A hatósági ellenőrzés területei.....	27
V.2.12. A hatósági ellenőrzés ügyintézési határideje.....	28
V.2.13. A helyszíni ellenőrzés menete.....	29
V.2.14. Az eljárás lezárása	31
V.2.15. Jogorvoslat és jogorvoslati eljárás.....	33
VI. Vizsgaszervezési feladatok	33
VI.1. Érettségi vizsga szervezés	33
VI.2. Független vizsgabizottság előtt letehető vizsga megszervezése	33
VII. Egyéb szervezési feladatok.....	34
VIII. Szakképzési megállapodás megkötése.....	34
IX. ÖSSZEGZÉS.....	35
X. Hivatkozások, forrás anyagok.....	36
XI. Hivatkozott jogszabályok.....	36

A közigazgatás és a köznevelés rendszerének reformja, kapcsolódási pontok a megváltozott működésben

2010-2014

Bevezetés

A közigazgatás és a köznevelés két olyan szervezetrendszer, amely az állampolgárok mindennapi életében folyamatosan kifejti hatását. A két nagy szervezetrendszer reformja ugyanabban az évben, 2011-ben zajlott hazánkban. A 2011. év tehát az az időpont, amelyik, az olyan nagy rendszerek, mint a köznevelés és a közigazgatás reformjának kezdő időpontja. 2011. decemberében fogadta el az Országgyűlés a köznevelésről szóló CXC. törvényt, amely a magyar oktatásügy megújításának szabályozásaként jelent meg. Ugyanebben az évben, január 1-jén kezdődött átfogó reform keretében a közigazgatás átszervezése, amelynek első lépéseként létrehozták a kormányhivatalokat. A 19 megyei és a fővárosi kormányhivatal kialakításának éve volt ez, 20 kormányhivatal kezdte meg működését. A kormányhivatalok törzshivatalában Oktatási Főosztály került kialakításra a köznevelési feladatok ellátására. A kormányhivatalok közigazgatási szervek, szervezetileg a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium irányításával végezték feladataikat.¹ feladataikat. A köznevelési feladatok ellátásának szakmai irányítását az Emberi Erőforrások Minisztériuma gyakorolja.

A közigazgatás reformjának újabb fontos lépése a 2013. év. Ez év január 1-jén létrejöttek a járási hivatalok, amelyek a megyei kormányhivatalok kirendeltségeiként működnek. A fővárosban minden kerület egy járási hivatalként működik. A közigazgatási reform célja az volt, hogy minél közelebb kerüljön az ügyek intézése az állampolgárokhoz. 2013. január elsején a köznevelésben is hatalmas változás következett be, hiszen a köznevelési intézmények bizonyos körének a fenntartói feladatait az állam vállalta át. A fenntartói feladatokat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ látja el.

A köznevelés és a közigazgatás reformjához kapcsolódott az önkormányzati reform is, hiszen az intézményfenntartói feladatok átszervezésével a helyi önkormányzatok feladatellátása megváltozott. Az önkormányzat – közneveléssel kapcsolatos - kötelező feladatai közé már csak az óvodai ellátás került, kimaradt belőle az alapfokú oktatás és az önként vállalható feladatai közül pedig minden iskolai feladatellátás kikerült.

---

¹ A 2014. évi Országgyűlési választásokat követően – a KIM átszervezését követően az igazságügy az Igazságügyi Minisztérium feladatkörébe, a közigazgatás pedig a Miniszterelnökség hatáskörébe került - a kormányhivatalok felettes szerve a Miniszterelnökség, a szakmai irányítást a szakigazgatási szervek és az Oktatási Főosztályok felett a szakminisztériumok gyakorolják

I. A közigazgatás reformja

A közigazgatás jogilag pontosan szabályozott feladatkörrel, működési renddel, rögzített szervezetrendszerrel, viszonylag stabil személyi állománnyal rendelkezik, amely önmagában feltételezné az állandóságot. Mindezek ellenére az tapasztalható, hogy a kormányok szinte mindenhol a világon meghirdetik programjukban a közigazgatás megreformálását. Hazánkban a Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program (Magyary Program) az a stratégiai dokumentum, amely a magyar közigazgatás középtávú működési kereteit alapjaiban meghatározza, amely pontosan definiált célok és értékek mentén rögzíti a közigazgatás-fejlesztés irányait. A tervezés dokumentumai (tervdokumentumok) egymásra épülnek, közülük néhánynak az alkalmazását a vonatkozó rendelet írja elő. A középtáv - időhorizont tekintetében - 4-10 évet jelent, amely nem más, mint a stratégiatervezés, amelynek kötelezően alkalmazandó dokumentuma az Országelőrejelzés, további alkalmazható dokumentumai a szakpolitikai stratégiák, az intézményi stratégiák.

A közigazgatási változásoknak két alapvető típusa, a reform és az innováció.

Összehasonlítva a két típust, az alábbi elemekben felsorolt különbségek láthatók:

- az irányultság
- a kezdeményező
- a befolyásolási szint
- a változások intézményesülése
- az eszközrendszer
- a partnerség
- a kötelezőség
- az értékelés

A rendszer korszerűsítése nem képzelhető el csak az egyik vagy csak a másik módszer kizárólagos alkalmazásával. Az innováció ugyan sokkal szervezesebb, adott problémát eredményesen felszámoló, szakmailag könnyen igazolható megoldásokat mutat fel, de nem képes a rendszerszintű problémák átfogó és egységes kezelésére. Egy reform viszont csak akkor számíthat igazán sikerre, ha figyelemmel van az innovációs működési mechanizmus jellemzőire.

A magyar közigazgatás átalakításának, megreformálásának szükségessége több szempontból indokoltnak látszott.

Ahhoz, hogy a szükségesség kérdésre választ találjunk, egyfajta helyzetfelmérés szükséges a magyar közigazgatás állapotáról.

Ha visszatekintünk hazánk történelmében, látható, hogy több esetben is az ország újjáépítésének egyik alapvető eleme a közigazgatás átalakítása volt. Az alábbi – a teljesség igénye nélkül felsorolt - események igazolják ezt a megállapítást:

1867 – a kiegyezést követően az 1848/49-es szabadságharc leverését követően sor került az ország több száz éves közigazgatási rendszerének szétverésére is. A kiegyezés utáni kormányok munkájának eredménye a kor színvonalának, az európai normáknak megfelelő állam- és jogrendszer kialakítása,

1920 – a Bethleni konszolidáció évtizede alatt sikerült véghezvinni a közigazgatás újjászervezését.

A rendszerváltás utáni magyar közigazgatás kialakulásától kezdve magán visel olyan általános jelenségeket, tüneteket – problémagócokat – amelyek felszámolására, enyhítésére kiemelt figyelmet kell fordítani.

A problémagócok:

- Túlburjánzó állami szervezetrendszer - tisztázatlan felelősségi viszonyok, korrupció veszélye
- Közigazgatási ügyintézés alacsony színvonala – bonyolult, kiszámíthatatlan, költséges
- Teljesítményrendszer hiánya
- Elmarad a tervezési képesség színvonala a jogalkotói képesség mögött

A feltérképezett problémák megoldására kidolgozott Magyar Program sok tekintetben szakít az elmúlt két évtized közigazgatás megreformálását célul kitűző kormányzati dokumentumok és határozatok műfajával, mivel nem terv, hanem program, továbbá stílusában, megfogalmazásaiban arra törekszik, hogy minél szélesebb körben – nem csak a közigazgatás művelői, hanem az ügyfelei számára is – érthető legyen.

Miért szolgálja jobban a hazai közigazgatás-fejlesztési irányok céljainak megvalósítását egy műfajában program dokumentum?

Legfőképpen azért, mert ez a program, az az értelmezési keret, amely 2014-ig szóló időtartamra meghatározta a célokat, beavatkozási területeket és intézkedéseket a hazai közigazgatás-fejlesztés számára

Program, mert

- biztosítja a folyamatos mérhetőséget
- megvalósulásáról évről évre jelentés készül, az előrehaladás mértéke mérhető
- gördülő tervezéssel készült
- ötletgyűjtés
- nemzetközi példák figyelembe vételével készült

Program, mert

- időtartománya igazodik a politikai ciklushoz

Program, mert

- maga is eszköz
- a közszolgálat számára közös cél- és fogalomrendszer kijelölése, amely segíti a hivatásrend, közösség kialakulását

Program, mert

- sikeres fejlesztési modellként hatása kisugárzik,
- a nemzet kultúrájának része, az élet minden területén érezteti hatását

A Magyar Programban a hatékony nemzeti közigazgatás megvalósításának érdekében a helyzetértékelés során feltárt problémák orvoslására került kialakításra a célrendszer úgy, hogy az átfogó cél eléréséhez a közigazgatás négy vetülete szerinti pillérek, beavatkozási területek alá kerültek besorolásra az alcélok.

A Program fő stratégiai célkitűzései:

- Eredményes szervezeti működés
- Feladatrendszer megújítása
- Belső eljárások racionalizálása
- Ügyfélkapcsolatok javítása
- Személyzeti igazgatás fejlesztése
- Kiszámítható életpálya

A beavatkozási területek:

- A Szervezet szintjén
  - Annyi, és csak annyi, amennyire szükség van
  - Jól felszerelt
  - Állami szervezeti kataszter létrehozása
  - Területi közigazgatás teljes szervezeti megújítása
  - Járási államigazgatás kialakítása
  - Összekapcsolódás az önkormányzati reformmal
- A Feladat szintjén
  - Kötelező tartalmi elemek: felelős, tárgy, határidő, forrás meghatározása
  - Lehetséges tartalmi elemek: közreműködői, érintettjei, fedezete, előfeltétele, végrehajtási módja, az eljárás típusa
  - Közfeladat kataszter kialakítása
  - A jogalkotásban formai és tartalmi dereguláció
- Az Eljárások szintjén

- Eljárások sztenderdizálása - megbízható, kiszámítható, tervezhető
  - Minőségi jogalkotás
  - Ügyfélközpontú szolgáltató működés
  - Költségvetés célhoz kötött tervezése és végrehajtása – egyszerűsítési folyamatok
- A Személyzet (aki bármilyen jogviszony keretében rendszeresen, személyesen foglalkoztatva munkát végez a közigazgatás számára) szintjén
- Szakmai tudás
  - Elkötelezettség
  - Bizalom

A Magyary Program végrehajtásához – az elmúlt évek tanulságait levonva – kijelölésre került egy intézményrendszer, amelynek irányítása a 2010-2014-ig működő Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium volt. A szükséges anyagi források az Államreform Operatív Program (ÁROP) és az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) révén rendelkezésre álló nagyobb részben európai uniós, kisebb részben nemzeti forrásból voltak biztosíthatóak.

II. A területi közigazgatás reformja

II.1. Célok és összefüggések

2010. májusában a közérdek védelme, egyszerű, hatékony, átlátható állami szervezetrendszer kiépítése volt az elsődleges célkitűzése a Nemzeti Együttműködés Programja-nak.

2011. júniusában indult a Magyary Zoltán Közigazgatás-Fejlesztési Program, amelynek megvalósításával az alább felsorolt konkrét célok valósulhattak/valósulhatnak meg.

- Jó Állam megteremtése
- három program (igazságügyi, önkormányzati, Magyary Program)
- központi és területi közigazgatási szervezetfejlesztés (minisztériumok, fővárosi és megyei kormányhivatalok, kormányablakok, járási rendszer)
- Erekly Terv (jó állam, jó gazda)
- eljárások egyszerűsítése és gyorsítása

A Magyary Program, tekintettel program voltára lehetővé tette, a működés közbeni beavatkozást, amely azt eredményezte, hogy 2012-ben megtörtént a

- végrehajtás értékelése,
- további beavatkozási területek és feladatok azonosítása.

II.2. Előzmények

A közigazgatás reformjának szükségességét a helyzetelemzésben megállapítottakon túl, az alábbi előzmények is indokolták.

- **1984 – 1996:** az alsó középszint hiánya
- **1990:** önkormányzatok: erős decentralizáció hatékonysági presszió nélkül
- **1990-91:** területi államigazgatás: dezintegrált ágazati dekoncentráció
- **1996:** a kistérség megjelenése
- **1992, 1997:** sikertelen integrációs kísérletek
- **2002-től:** evolutív regionalizáció
- **2010. 09. 01.:** megyei közigazgatási hivatalok
- **2011. 01. 01.:** kormányhivatalok megalakulása

II.3. A megújítás lépései:

II.3.1. Integráció: fővárosi és megyei kormányhivatalok - a kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve - 288/2010. (XII. 21.) Kormányrendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról - 17, korábban dekoncentrált szerv beintegrálása a fővárosi és megyei kormányhivatalokba - szakigazgatási szervek

II.3.2. Járás: területi alap-egység és a járási illetékességi terület (175 járási, 23 fővárosi kerületi hivatal)

- ▶ Szervezet: törzshivatal, szakigazgatási szervek
- ▶ Irányítás:
  - Törzshivatal hatáskörébe tartozó ügyek – kormány megbízott
  - Okmányirodai ügyek – KEKKH
  - Szociális feladatok – fővárosi és megyei kormányhivatal szociális és gyámhivatala
  - Szakigazgatási szervek – fővárosi és megyei szakigazgatási szerv vezetője

II.3.2.1. A járási hivatalok kialakításának folyamata

- 2011. nyara: kutatóintézeti tanulmány
- 1299/2011. (IX. 1.) Korm. határozat a járások kialakításáról
- 2012. jan. 10-29.: Járási koncepció és a járási térképek társadalmi egyeztetése (757 javaslat 338 településre vonatkozóan)
- 2012. márc. 30.: Járások kialakításáról szóló törvényjavaslat benyújtása az Országgyűléshez
- 2012. jún. 30.: Járásokkal összefüggő kormányrendeletek (jegyzői államigazgatási hatáskörök telepítése) kihirdetése
- 2012. júl. 1.-dec. 31.: Járások fizikai kialakításának megvalósítása
- 2012. aug. 13.: Járások lehatárolásáról szóló kormányrendelet kihirdetése

- 2012. október 31. megállapodások megkötése az önkormányzatokkal
- 2012. nov. 30.: Járásokkal összefüggő miniszteri rendeletek kihirdetése
- 2013. jan. 1.: Járási hivatalok felállítása

II.3.2.2. A járási hivatal feladat-és hatásköre

Államigazgatási feladatok

- okmányirodák
- gyám-és gyermekvédelem
- szociális igazgatás
- családtámogatás
- köznevelés
- menedékjog
- egyéni vállalkozás

(A **jegyzőnél** maradó feladatok jellege: birtokvédelem, hagyaték, anyakönyv, egyes építésügyek, kereskedelmi engedélyek kiadása)

II.3.3. Kormányablakok: standardokra alapuló, ügyfélbarát szolgáltatás

- ▶ Integrált ügyfélszolgálat
- ▶ 2012-ben 61 féle ügy terjeszthető elő – jelenleg bővül a számuk
- ▶ Tájékoztatás nyújtása
  - az eljárás menetéről
  - az eljárással kapcsolatos ügyféli jogokról
  - az eljárással kapcsolatos ügyféli kötelezettségekről

II.3.4. Eljárások korszerűsítése: Ket., egyszerűsítési programok, elektronikus ügyintézés

Ket. módosítás:

- ▶ 2011. évi CLXXIV. törvény, 2011. dec. 14-i kihirdetés
- ▶ 2011. évi Ket. felülvizsgálat és miniszteri hatósági jogkörök felülvizsgálatának eredményeként

Egyszerű Állam Program:

- ▶ 1405/2011. (XI. 25.) Korm. határozat
- ▶ a vállalkozásokat érintő eljárási szabályok egyszerűsítése

Egyszerűsítési Program:

- ▶ 1304/2011. (IX. 2.) Korm. határozat

- ▶ az állampolgárokat érintő eljárási szabályok egyszerűsítése 228 ügy kapcsán

II.3.5. Önkormányzati rendszer átalakítása: új Ötv.

II.3.6. Intézményrendszer átalakítása: megyei konszolidáció, szerkezeti átalakítás, hitel-konszolidáció

- **Szerkezet:** ágazati; területileg differenciált; állami és önkormányzati fenntartás;
- **EMMI irányítás:** szervezeti és szakmai/szakmai (önk. fenntartás)
- **Átadás-átvételi feladatok:** MIK és önkormányzati intézmények; MNV Zrt feladata

Szociális és gyermekvédelmi intézmények

- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SzGyF), 2013. 01. 01.

Köznevelés

- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) 2013. 01. 01.

Múzeumok

- kiemelt múzeumok: az MTM, MNM, PIM, SZM, HMHIM, SZNM szervezetében működnek tovább
- megyei múzeumok: mszh; tagmúzeumok: szh települési önk.; 2013. január 1.

Könyvtárak, közművelődés

- székhely települési önkormányzatok; 2013. 01. 01.

Levéltárak

- Magyar Országos Levéltár – MNL; 2012. szeptember 30.

Gazdasági társaságok, (köz)alapítványok

Határon átnyúló együttműködés: új EU intézmény lehetőségei (Európai Területi Társulás)

II.4. A fővárosi és megyei kormányhivatal (továbbiakban: kormányhivatal)

II.4.1. Kettős irányítás: funkcionális – szervezeti; szakmai - ágazati

II.4.2. Feladatok: hatósági, felügyeleti, koordinációs, ellenőrzési

- ▶ Koordináció – fővárosi és megyei államigazgatási kollégium
- ▶ Ellenőrzés – államigazgatási szervek területi szervei, államigazgatási feladatok

- ▶ Véleményezési jogkör – a Kormánynak alárendelt szervek területi szervei, állig. feladatot ellátó szervek, személyek
  - vezetők kinevezése, felmentése (NAV kivételével)
  - létrehozás, átszervezés - előterjesztés
  - foglalkoztatottak létszáma, költségvetés
- ▶ Informatika – választások, népszavazás
- ▶ Képzés, továbbképzés – kormánytisztviselők, köztisztviselők, vizsgák, tanfolyamok

II.4.3. Nagyságrend: 20 kormányhivatal, 23 ezer kormánytisztviselő, 124,5 MdFt működési költség

II.4.4. Bővülés a feladatokban: közmunka, rehabilitáció, kiemelt fejlesztések

II.4.5. Funkcionális működési alrendszerek integrációja, törzshivatal: költségvetés, személyügy, ügyvitel, telekommunikáció, biztosítás, ingatlangazdálkodás, informatika, beszerzés

II.4.6. Szakmai önállóság, szakigazgatási szervek: hatósági jogkör; munkáltatói jogkör

III. A köznevelés rendszerének átalakítása

A magyar köznevelési rendszer mind ágazati, mind fenntartói, mind intézményi szinten jelentős kihívásokkal nézett és néz szembe. A köznevelés feladatellátásában megváltozott állami szerepvállalás, az intézményi kapacitások és a várható demográfiai tendenciák, az esélyegyenlőség biztosítása, illetve a hazánk által is vállalt EU2020 célkitűzések következtében átalakult külső és belső feltételrendszer a teljes magyar köznevelési irányítási rendszer és feladatellátási rendszer megújítását igényelte és igényli.

A megújított hazai köznevelés-irányítás egyik sarkalatos kérdése a köznevelési intézmények hatékony és méltányos működési kereteinek és feltételeinek biztosítása. Az állami szerepfelfogás újragondolása az oktatás területén nem egyedi jelenség az Európai Unióban, beleillik abba a nemzetközi folyamatba, amelynek célja a közfeladat-ellátás és ezzel együtt a közfinanszírozás átfogó reformja.

A köznevelési intézmények fenntartói:

Az egyházi és magánfenntartók mindenfajta intézménytípust tarthatnak fenn, alapító okiratuk és működési engedélyük szerint.

A helyi önkormányzatok az óvodák fenntartói lehetnek, illetve iskolák működtetői. Az iskolákkal kapcsolatos működtetői feladatokat megállapodás alapján látják el, amelyet az állami fenntartóval kötöttek. A fenntartói feladatok átszervezése kapcsán belépett egy új fogalom a köznevelés rendszerébe, ez pedig a működtető fogalma.

A köznevelési intézmények fenntartói, működtetői:

- Állam - Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, egyetem (pl.: ELTE,) minisztérium (PL.: VM)
- Önkormányzat (települési, nemzetiségi)
- Egyház
- Alapítvány, közalapítvány, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó

III.1. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) az iskolák fenntartójaként a szakmai feladatellátását irányítja, ellátja a gazdálkodási feladatokat, munkáltatói jogokat gyakorol. A KLIK lehet fenntartó és működtető is, abban az esetben, ha az önkormányzat a működtetői feladatokat nem vállalta. Lehet csak fenntartó, abban az esetben, ha az önkormányzat a működtető. A működési egységei: a központ, a megyeközüponti tankerület, a járási illetékességű tankerületek. A központ az irányítói feladatokat látja el, a megyeközüponti tankerületekhez a szakképzést folytató köznevelési intézmények, a kollégiumok, a pedagógiai szakmai szolgáltatás, a pedagógiai szakszolgálat, a tankerületekhez az általános iskolák, az alapközü művészeti iskolák és a gimnáziumok tartoznak.

Az állami fenntartásban nem egyedül a KLIK működik közre, hanem például egyetemek – a gyakorló iskolák fenntartói – vagy minisztériumi szerv, mint például a Vidékfejlesztési Minisztérium, aki számos szakképző intézmény fenntartója.

III.1.1. A KLIK szervezeti felépítése és működése

Központ – Budapesten működik, az irányítási feladatokat látja el.

Megyeközponti tankerület – a megyeszékhelyen működik, kivétel Pest megye, ahol a megyeközponti tankerület Cegléden működik. Feladatai között szerepel a megyében működő szakképző intézmények, a kollégiumok, a pedagógiai szakszolgálatot, pedagógiai szakmai szolgáltatást ellátó intézmények és emellett ellátja az adott járás területén az általános iskolák, a gimnáziumok és az alapfokú művészeti iskolák fenntartását és bizonyos esetekben működtetését is.

Tankerület – általában a járási székhelyen működik, és az adott járás illetékességi területén látja el az általános iskolák, a gimnáziumok és az alapfokú művészeti iskolák fenntartását, bizonyos esetekben működtetését is.

III.2. A települési önkormányzat közneveléssel kapcsolatos feladatai

A helyi önkormányzatok 2013. január 1-je óta **fenntartói feladatokat csak az óvodák tekintetében látnak el.**

Ezek a feladatok:

- Az óvodai ellátás biztosítása
- Óvodáztatási támogatás
- Az óvodai nevelésben részvételre kötelezett gyermekek nyilvántartása, adatszolgáltatás (KH)
- A HHH gyermekek, tanulók nyilvántartása, adatszolgáltatás (*Jogszály: A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VII. 28.) Korm. rendelet 29. § (1)*)

„A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát, és az így előálló statisztikai adatokat – a körzethatárok megállapítása, felülvizsgálata, valamint a fejlesztési terv elkészítése és felülvizsgálata érdekében – minden év október 31-ig az illetékes kormányhivatal számára továbbítja”

- A nemzetiséghez tartozók jogainak biztosítása az óvodai nevelés során
- A gyermekek védelme helyi rendszerének kiépítése, működtetése, a gyermekek ellátásának megszervezése

A 2013. január 1-jén, a köznevelési feladatellátásban bekövetkezett átfogó reform alapján az önkormányzat az iskolák vonatkozásában - az állami intézményfenntartóval kötött megállapodás alapján – **működtetői feladatokat** láthat el.

A működtetői feladatok lehetnek:

köznevelési feladatok – eszközök, taneszközök, anyagok, áruk, szolgáltatások megrendelése, átadás-átvétele, raktározása,

üzemeltetési, karbantartási feladatok – az iskola épületek tűzvédelmi, munkavédelmi és egészségügyi előírásoknak megfelelő állapotának biztosítása.

III.3. A nemzetiségi önkormányzat közneveléssel kapcsolatos feladatellátása

A nemzetiségi önkormányzatok óvodák, iskolák fenntartói, az általuk fenntartott intézmények törzskönyvi nyilvántartását a Magyar Államkincstár, működését - az intézmény működése szerint illetékes - kormányhivatal engedélyezi. (köznevelési törvény 23. § (1) bekezdés, a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 37/B. § (2) bekezdés ac) pontja)

III.4. A kormányhivatal közneveléssel kapcsolatos feladatai

III.4.1. A járási hivatal

A járási hivatalhoz rendelte a jogszabály a köznevelési feladatokkal kapcsolatos nyilvántartási és hatósági feladatokat a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatban. A feladatok ellátása során együttműködik a helyi önkormányzattal, a tankerülettel és a fővárosi/megyei kormányhivatal oktatási főosztályával, a pedagógiai szakszolgálati intézménnyel, egyénileg a kiskorú tanköteles tanulók szüleivel és az érettségi vizsgát lebonyolító középiskolákkal.

- A tanköteles korú gyermekek (tanulók) nyilvántartása (köznevelési törvény 45. § (8) bekezdés)
- A tanköteles gyermekekről vezetett nyilvántartás megküldése az állami intézményfenntartó központ (KLIK tankerület) útján a gyermek lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes iskolának (köznevelési törvény.45. § (10) bekezdés)
- Gondoskodás a tankötelezettség teljesítéséről
  - *az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozás:*
Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozásra a jogszabályi előírások szerint április hónapban kerül sor. A tanköteles korba lépő gyermeket a körzeti iskolába be kell íratnia a szülőnek. Az iskola a körzetébe tartozó gyermek felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg. Ha a szülő – élve a szabad iskolaválasztás jogával – nem a kijelölt iskolába íratja gyermekét, erről értesítenie kell a járási hivatalt. Azoknak az iskola igazgatóknak, akik nem a körzetükbe tartozó gyermeket vesznek fel, erről értesíteniük kell a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatalt.
  - *az általános iskola utolsó évfolyamán végzett, középfokú intézménybe fel nem vett tanulókkal kapcsolatos eljárás:*
Azokat a tanköteles tanulókat, akik elvégezték az általános iskola nyolcadik évfolyamát és - vagy azért mert nem is jelentkeztek vagy azért mert sikertelen volt

a felvételijük – nem folytatják tanulmányaikat sem szakiskolában, sem középiskolában, be kell iskolázni a köznevelési hídprogramba, mégpedig a HÍD I-be. Ebbe a programba jelentkeznie kell a tanulónak, a szülő által aláírt jelentkezési lapot kell benyújtania – az általános iskola igazgatójának közreműködésével - a megyeközponti tankerületbe, aki gondoskodik a tanuló beiskolázásáról a KLIK által kijelölt intézménybe. A HÍD programba beiratkozott tanulókról – nem elég jelentkezni, be is kell iratkoznia a tanulónak! – a megyeközponti tankerület tájékoztatja a járási hivatalt.

- *az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, HÍD II. programban való részvételre kötelezett tanköteles tanulókkal kapcsolatos eljárás:*

Azok a tanulók, akik 15. életévüket betöltötték és még csak az általános iskola hat évfolyamát végezték el sikeresen, tanulmányaikat a HÍD II. programban folytatják. Ebben az esetben az az általános iskola segíti a tanulókat (szülőket) a programba történő jelentkezés során, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanuló a szülő által aláírt jelentkezési lapot benyújtja az általános iskolában, amelyikben tanulói jogviszonya van és az igazgatója juttatja el a megyeközponti tankerülethez, aki beiskolázza - a KLIK által kijelölt – a köznevelési hídprogramban résztvevő iskolába. A megyeközponti tankerület tájékoztatja a járási hivatalt a HÍD II programba beiratkozott tanulókról.

- A szülő kötelezése, hogy gyermekét szakértői vizsgálatra elvigye (köznevelési törvény 47. § (6) bekezdés)
- A sajátos nevelési igényű tanulók szakvéleményének fellebbezésével kapcsolatos elsőfokú eljárás lefolytatása

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 40. §-ában foglalt felhatalmazás alapján első fokon az illetékes járási hivatal jogosult közigazgatási hatósági eljárás keretében döntést hozni a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, vagy a sajátos nevelési igény megállapításával, illetve a szakértői véleményben foglaltakkal összefüggésben.

A járási hivatal illetékességét, a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában, vagy ha az nem állapítható meg, a gyermek, tanuló tartózkodási helye határozza meg. (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 40. § (4) bekezdés)

Ha a szülő nem ért egyet a szakértői véleményben foglaltakkal, illetve a szakértői bizottság eljárásával fellebbezést nyújthat be ellene a járási hivatalhoz. (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 17. § (5) bekezdés, 40. § (2) bekezdés)

Ha a szakértői bizottság megküldi a szülő nyilatkozatát arról, hogy nem ért egyet a szakértői véleményben foglaltakkal az eljárást a járási hivatal akkor is megindíthatja, hiszen a szakvélemény el nem fogadása is kezelhető annak megfellebbezéseként. (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 40. § (3) bekezdés)

A hivatal egyetérthet a szakvéleményben foglaltakkal, és határozatában annak megfelelően kötelezi a szülőt a végrehajtásra.

Ha nem ért egyet, vagy szakmailag nem tudja megítélni, mert nem rendelkezik a szükséges szakértelemmel, akkor kérhet újabb szakértői vizsgálatot a területileg illetékes szakértői bizottságtól, azzal a feltétellel, hogy a vizsgálatot végző szakember nem lehet ugyanaz, mint az előző vizsgálat alkalmával. (Ha ez a szakértői bizottság alacsony létszáma miatt nem megoldható, akkor a szükséges humánerőforrás átcsoportosítható a megye másik tagintézményéből (szakértői bizottságából), de ez a székhelyszerinti szakértői bizottság hatásköre!) (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 41. § (4) (5) bekezdés)

A jogszabály nem tartalmaz kötelezést arra vonatkozóan, hogy a járási hivatal az illetékes szakértői bizottságot új vizsgálatra kérje fel, illetve nem zárja ki azt, hogy a járási hivatal a rendelkezésre álló dokumentáció alapján hozza meg a döntését. Az illetékes szakértői bizottság igénybevétele tehát lehetőség és nem kötelezettség a járási hivatal számára.

A járási hivatal a döntését határozat formájában hozza meg. A határozatot az érintett szülő, és a gyermek/tanuló ellátását biztosító köznevelési intézmény kapja meg.

A járási hivatal, mint elsőfokú hatóság döntését a szülő a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezheti. A fellebbezést a járási hivatalhoz kell benyújtania. A járási hivatal a fellebbezést az ügyvel kapcsolatos összes irattal együtt 8 napon belül felterjeszti a másodfokon eljáró megyei kormányhivatalhoz.

- Szabálysértési eljárás lefolytatása – a járási hivatal az általános szabálysértési hatóság

Az általános szabálysértési hatóságként eljáró kormányhivatal **2013. január 1-jétől a területileg illetékes járási hivatal.**

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartásról szóló 2012. évi II. törvény 38. § (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

38. § (1) *Az általános szabálysértési hatóság a fővárosi, megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: járási hivatal).*

Szabálysértési eljárás lefolytatására kerül sor a szülővel szemben, ha a fenti törvény előírásait megszegi.

247. § *Az a szülő vagy törvényes képviselő*

a) aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeket kellő időben az óvodába, illetve az iskolába nem íratja be,

b) aki nem biztosítja, hogy súlyos és halmozottan fogyatékos gyermeke a fejlődését biztosító nevelésben, nevelés-oktatásban vegyen részt,

c) akinek a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeke ugyanabban az óvodai nevelési évben az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokról, illetőleg ugyanabban a tanévben az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokról igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértéket vagy annál többet mulaszt, szabálysértést követ el.

- Igazolatlan mulasztással kapcsolatos eljárás (köznevelési törvény 45. § (9) bekezdés) a tanuló 30 és 50 óra igazolatlan hiányása esetén szabálysértési eljárást indít
- Rendkívüli szünet elrendelésével kapcsolatos egyes feladatok (köznevelési törvény 30. § (5) bekezdés a) pont)
- Az érettségi vizsga feladatlapjainak elosztása (a korábbi években a körzetközponti jegyzők feladata volt). A járási hivatal ebben a feladatban szorosan együttműködik a megyei kormányhivatal oktatási főosztályával. Az oktatási főosztálynak ebben az esetben az Oktatási Hivatal által meghatározott eljárásrendet kell követnie.

A beérkezett feladatlapokat szigorú szabályok betartásával, biztonságos körülmények között tárolják (a kormányhivatali szabályzatok betartása!) és az írásbeli vizsgák reggelén az iskolák igazgatójának vagy az általa (írásban) megbízott személy részére átadják.

III.4.2. Az oktatási főosztály

Ha a kormányhivatal oktatási főosztályának feladatait szeretnénk áttekinteni, akkor két nagy csoportba sorolhatjuk azokat, mégpedig a hatósági és a vizsgaszervezési feladatok. A hatósági feladatok közé az egyházi és magánintézmények nyilvántartása, működésük engedélyezése, a hatósági és törvényességi ellenőrzések lefolytatása, az egyes tanulókkal kapcsolatos ügyintézés és jogorvoslati eljárások lefolytatása, a vizsgaszervezési feladatok közé pedig az érettségi vizsga, továbbá a független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgák megszervezése tartozik.

Az oktatási főosztály feladatai

13

III.4.2.1. Hatósági feladatok

III.4.2.1.1. Nyilvántartás

- Nyilvántartásba vétel – az egyházi és magánintézmények a nyilvántartásba vétellel jönnek létre. A nyilvántartásba vétel és annak módosítása, a fenntartó kérelmére induló eljárás, amelynek eredményeképpen nyilvántartásba vételi határozatot ad ki a kormányhivatal.
- Nyilvántartás vezetése – az adott megyében működő egyházi és magánintézmények jegyzékének vezetése

III.4.2.1.2. Engedélyezési eljárások

- Egyházi és magánintézmények működésének engedélyezése – az adott megye területén (illetékességi terület) működni kívánó vagy már működő intézményekkel kapcsolatban lefolytatott eljárás. A nyilvántartásba vett intézmény fenntartója kérelmet nyújt be az oktatási főosztályhoz abban az esetben is, ha új intézményt kíván indítani és akkor is, ha a már működési engedéllyel rendelkező intézmény adataiban, tevékenységében módosítást kíván tenni. Az eljárás a működési engedélyezési határozat kiadásával vagy bizonyos esetben a kérelem elutasításával

zárul. Ezekhez a kérelemre induló eljárásokhoz nincs formanyomtatvány, tehát a fenntartónak kell pontosan megfogalmaznia, hogy mi a kérelem tárgya.

- b) A szakmai vizsga megszervezésére vonatkozó engedély iránti kérelemmel az iskolarendszeren kívül működő, szakképzést folytató intézmény fenntartója fordulhat a kormányhivatalhoz. Ebben az esetben a kormányhivatal szakképzési szakértőt kér fel közreműködésre az eljárásban, akinek személyével kapcsolatban az illetékes szakminisztérium véleményét is kikéri.
- c) A magántanulói státusz engedélyezésének ügyében annak az iskolának az igazgatója fordul a kormányhivatalhoz, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Amennyiben az igazgató úgy ítéli meg, hogy a tankötelezettség magántanulóként történő teljesítése esetében nem biztosított a tanulmányok befejezése, a kormányhivatalhoz fordul. A kormányhivatal az eljárásban kikéri a tanuló lakóhelye (ennek hiányában tartózkodási helye) szerint illetékes gyermekjóléti szolgálat és a járási hivatal szociális és gyámhivatalának véleményét, és ezek alapján hozza meg a döntést. A döntést határozatba foglalja, amellyel kapcsolatban a tanulónak (szülőnek) jogorvoslati lehetősége van, ha nem ért egyet vele. A fellebbezést az Oktatási Hivatalnak kell címezni, mivel ő a másodfokon eljáró hatóság, de a határozatot kiadó kormányhivatalhoz kell benyújtani a kézhezvételtől számított 15 napon belül.
- d) Korkezdvezményes iskolakezdés
A vonatkozó jogszabályok szerint a gyermek abban az évben amelyben betölti a hatodik életévét (augusztus 31-ig), tankötelessé válik. Ha a szülő azt szeretné, hogy gyermeke – aki szeptember 1-je és december 31. között tölti be a hatodik életévét - ennél korábban megkezdhesse tanulmányait az általános iskola első évfolyamán, a kormányhivatalhoz fordulhat kérelmével. A kormányhivatal a

szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének alapján helyt ad a szülő kérelmének, amennyiben a szakvélemény azt támasztja alá, hogy a gyermek elérte az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget.

III.4.2.2. Intézmény kijelölés a tankötelezettség teljesítésére

a) A fegyelmi határozattal az iskola látogatásától eltiltott tanulók

Amennyiben a tanuló súlyos fegyelmi vétséget követ el és a vele kapcsolatos fegyelmi eljárás lefolytatására létrehozott bizottság azt a döntést hozza, hogy eltiltja az iskola látogatásától, a szülőnek 15 napot biztosít a vonatkozó jogszabály arra, hogy gyermeke számára másik intézményt keressen. Ha a szülő az előírt idő alatt nem talál befogadó intézményt, akkor az iskola igazgatója a kormányhivatalhoz fordul. A kormányhivatal dönt – határozatban – arról, hogy a tanuló melyik intézményben teljesítse tankötelezettségét. Döntése során figyelembe veszi, hogy az intézményt a tanuló a lakóhelyéről úgy meg tudja közelíteni, hogy be tudjon érkezni a tanítás kezdetére. Külön figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű tanulók esetében az új intézmény kijelölésére, hiszen esetükben a szakértői és rehabilitációs bizottság jelöli ki azt az intézményt, amely az alapító okirata alapján el tudja látni őket. Ebben az esetben a kormányhivatal kikéri a szakértői és rehabilitációs bizottság véleményét az intézmény kijelöléshez. A szakképző intézményben tanulók esetében azt is figyelembe kell venni az új intézmény kijelölésre irányuló döntés meghozatalakor, hogy milyen szakmát tanult a tanuló.

b) A kötelező felvételt biztosító általános iskolába történő felvétel

A kormányhivatal határozza meg az illetékességi területén működő településeken az iskolai körzethatárokat. Az előírt időpontban a tankötelessé váló gyermekeket abba az iskolába kell beíratni a szülőnek, ahová a lakóhelyük (ennek hiányában tartózkodási helyük) szerint tartoznak. A körzethatárok kijelölése az intézményre ró kötelezettséget, vagyis neki minden, a körzetébe tartozó tanulót fel kell vennie. A felvételt helyhiányra hivatkozva utasíthatja el. A túljelentkezés esetén lefolytatandó eljárást a vonatkozó jogszabályok előírják. A szülő dönthet úgy, hogy nem a körzetes iskolába íratja gyermekét, élve a szabad iskolaválasztás jogával. Az az iskola, amelyik olyan gyermeket vett fel, aki nem a felvételi körzetébe tartozik, ezt a tényt – a tanuló adataival – írásban jelzi a gyermek lakóhelye szerint illetékes járási hivatal részére, aki felügyeli a tankötelezettség teljesítését.

c) Intézmény kijelölés a Köznevelési Hídprogramhoz kapcsolódóan

A Köznevelési Hídprogram a 2013/2014. tanévben volt első alkalommal szervezhető. A programban részt vevő köznevelési intézményeket a KLIK jelölte ki és honlapján nyilvánosságra hozta. Ezzel meg is szűntek az ún. kötelező felvételes szakiskolák, középiskolák. A vonatkozó jogszabályok előírják, hogy milyen intézménytípusban, mely korosztályba tartozó tanulók számára kell megszervezni ezt az oktatási formát. A tanulónak a szülő által aláírt Jelentkezési lapot kell benyújtania abba az általános iskolába, ahová járt. Az

általános iskola június 20-ig jelzi a megyeközponti tankerületnek a jelentkezési lapok megküldésével, hogy kik azok a tanulók, akik tanulmányaikat ilyen módon folytatják tovább, illetőleg értesíti a járási hivatalt, hogy a tankötelezettség teljesítése hogyan történik. A megyeközponti tankerület szervezi meg a programban történő részvételt, majd megküldi a programba ténylegesen beiratkozott tanulók adatait a kormányhivatal oktatási főosztályára, aki erről tájékoztatja a járási hivatalt. Ha a kijelölt intézményben a HÍD programot a jelentkezők alacsony száma miatt – kevesebb, mint 8 fő – nem tudják indítani és a tanulók, akik ide jelentkeztek, nem tudják megkezdeni tanulmányaikat, akkor a kormányhivatal oktatási főosztálya jelöl ki olyan iskolát számukra, ahol tankötelezettségüket teljesíthetik.

III.4.2.3. A másodfokú hatóságként ellátott feladatok

A jogorvoslatok kezelésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Ha a tanuló nem ért egyet az ügyében meghozott döntéssel, akkor fellebbezést nyújthat be. A döntést tartalmazó határozatnak minden esetben kell kioktatást tartalmaznia a jogorvoslati lehetőségről. Ismertetni kell, hogy hány napon belül, hová (kinek címezve és melyik hivatalhoz) nyújthat be fellebbezést az érintett. A kiskorú tanuló hivatalos ügyeiben a szülő jár el, mint törvényes képviselő, vagyis ő írja alá a beadványt. A nagykorú tanuló a saját aláírásával nyújtja be az ügyeivel kapcsolatos iratokat. Erre különösen az érettségiző diákoknál kell figyelni, hiszen közülük jó néhányan a vizsgák időpontjában már nagykorúak. Helyettük a szülő csak abban az esetben írhat alá beadványt, ha arra írásban meghatalmazzák.

A másodfokú eljárások:

a) Az érettségi vizsga és a szakmai vizsga vizsgabizottságának döntése, intézkedése ellen benyújtott fellebbezés elbírálása

A vizsgabizottság döntése ellen – amennyiben a bizottságot nem a kormányhivatal működteti – a döntést követő öt napon belül a vizsgát szervező iskola igazgatójához benyújtott fellebbezéssel lehetséges eljárást kezdeményezni. Az igazgató a jogorvoslati kérelmet a vizsga összes iratával és a vizsgabizottság elnökének nyilatkozatával együtt haladéktalanul (a benyújtást követő első munkanapon kézbesítővel) megküldi a kormányhivatalnak, aki három munkanapon belül elbírálja a kérelmet és határozat formájában döntést hoz. Abban az esetben, ha a vizsgabizottságot a kormányhivatal működteti, az igazgató a kérelmet az Oktatási Hivatalhoz küldi meg. A kormányhivatal és az Oktatási Hivatal döntése ellen – ha nem ért egyet – a vizsgázó a bírósághoz fordulhat. A bírósági eljárásban a kormányhivatal/Oktatási Hivatal - a bíróság kérésére – a vizsgázó ügyében, a vizsgáztatás során keletkezett valamennyi iratot, dokumentumot és az álláspontját tartalmazó ellenkeresetet benyújtja.

b) A sajátos nevelési igényű tanulók ügyében lefolytatott hatósági eljárás

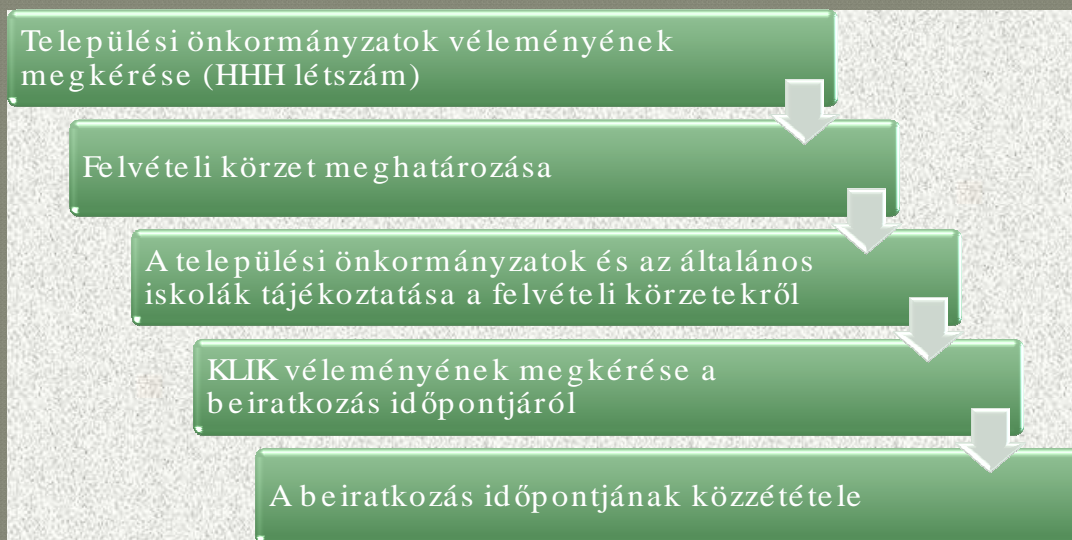
Amennyiben a szülő nem ért egyet a gyermeke vizsgálatát végző szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében foglaltakkal, azt kétféleképpen teheti. Vagy a vizsgálat

alkalmával a részére átadott szakvéleményre írja rá, hogy nem ért egyet, vagy a járási hivatalhoz nyújt be fellebbezést. Ebben az esetben a járási hivatal, mint elsőfokú hatóság hoz döntést. Ha a szülő a járási hivatal döntésével sem ért egyet, akkor fellebbezést nyújt be a kormányhivatal oktatási főosztályához. Az oktatási főosztály az eljárásban szakértőként felkéri az országos szakértői és rehabilitációs bizottságot a gyermek újabb vizsgálatának elvégzésére és a szakvélemény alapján hozza meg döntését. A döntés ellen a szülő a bírósághoz fordulhat.

III.4.2.4. Az iskolák felvételi körzetének meghatározása

Mint azt már korábban, a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatban említettem, a kormányhivatal jelöli ki az illetékességi területén működő állami fenntartású általános iskolák felvételi körzetét. E feladat ellátásához novemberben kéri az önkormányzat adatszolgáltatását egyrészt abban a tekintetben, hogy az adott település iskoláiban milyen létszámban tanulnak halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, másrészt, hogy az első évfolyamra beiratkozó gyermekek közül hányan halmozottan hátrányos helyzetűek. A HHH tanulók beiskolázásának szabályait, arányát a jogszabályok rögzítik, a körzethatárok kijelölése során ettől nem lehet eltérni. A kijelölést február utolsó munkanapjáig kell elvégezni és az önkormányzatok részére megküldeni. Ugyan a jogszabály nem nevesíti az eljárásban a járási hivatalt és a tankerületet, őket is célszerű bevonni, velük egyeztetni. A tankerülettől kapható meg például az az információ, hogy az egyes általános iskolákban hány osztály indítását tervezik, van-e lehetőség több osztály indítására, ha sok a jelentkező valamelyik intézménybe. A KLIK Központjával kell egyeztetni a beiratkozás időpontjáról, majd Hirdetmény formájában közzétenni.

Együttműködés az iskolai körzethatárok kijelölése során

20

IV. A megyei köznevelési fejlesztési terv elkészítése

2013. április 30. volt az első olyan határidő, amely azt rögzítette, hogy a kormányhivatal a megyei köznevelési fejlesztési tervet elkészíti az Oktatási Hivatallal együttműködve. (a korábbi években a megyei fejlesztési tervet a megyei önkormányzat készítette el) Tekintettel arra, hogy ez az első ilyen típusú dokumentum, a kidolgozás elsődleges célja egyfajta helyzetelemzés volt és a következő évben kerül sor a felülvizsgálatra, az aktualizálásra.

V. Ellenőrzési feladatok

V. 1. Törvényességi ellenőrzés

Az egyházi és magánfenntartók intézményfenntartói tevékenységére irányuló ellenőrzés, amelynek során a fenntartói tevékenységet ellenőrzi a kormányhivatal az intézményben, vagyis az ügyfél a fenntartó. Törvényi előírás, hogy a kormányhivatalnak két évente minden egyes, az illetékességi területén működő egyházi és magánintézmény törvényességi ellenőrzését el kell végezni. A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a fenntartó az intézményt az alapító okiratában foglaltak alapján, a működési engedélye szerint működteti-e, biztosítja-e a személyi, tárgyi, pénzügyi feltételeket a működéshez. Jogosult-e köznevelési intézményt fenntartani, végzi-e rendszeresen az intézményben folyó szakmai munka ellenőrzését és azt dokumentálja-e. Amennyiben a törvényességi ellenőrzés eredményeképpen jogsértést állapít meg a kormányhivatal abban az esetben a következő intézkedést teheti:

- felhívja a fenntartó figyelmét a jogsértés megszüntetésére határidő kiszabásával
- hatósági ellenőrzés lefolytatásáról dönt
- szabálysértési eljárást kezdeményez
- törli az intézményt a nyilvántartásból

Ha az ellenőrzés nem tár fel jogsértést, akkor az eljárás további intézkedés megtétele nélkül lezárásra kerül egy határozatban.

V.2. Hatósági ellenőrzés

A hatósági ellenőrzés végzését a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) és az ágazati törvények rendeletek szabályozzák. Tekintettel arra, hogy a közigazgatás és a köznevelés ezen a ponton is kapcsolódik, a hatósági ellenőrzés részletesebben kerül kifejtésre.

A hatósági ellenőrzés területeit a köznevelési törvény végrehajtási rendelete taxatív felsorolja, tehát kizárólag azok vizsgálhatók. Ezért nem kerülhet sor például minden bejelentés, panasz kivizsgálására, mert a vonatkozó jogszabályok nem biztosítanak hatáskört a kormányhivatal számára. A vizsgálat célja, hogy az egyes területeken az intézmény a jogszabályok betartásával működik-e. Ebben az esetben a kormányhivatal ügyfele az intézményvezető. A hatósági ellenőrzés hivatalból kezdeményezhető, tehát vagy munkatervben megtervezve, vagy bejelentés esetén rendkívüli vizsgálat végezhető.

V.2.1. A Hivatal hatáskörét és illetékességét meghatározó jogszabályok

Hatáskör:

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 79. § (2) bekezdése: A kormányhivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a köznevelési intézmény jogszabályi feltételeknek megfelelő működését.

Illetékesség:

a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése: A megyei kormányhivatal illetékessége a székhelye szerinti megyére terjed ki. A Pest Megyei Kormányhivatal illetékességi területe Pest megyére terjed ki.

V.2.3. A hatósági ellenőrzés során irányadó jogszabályok

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet
- a *nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet*
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)
- az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV.26.) Korm. rendelet

- a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet
- a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról tárgyú 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b) pont

V.2.4. Az ellenőrzés célja

- a köznevelési intézmények jogszerű működésének ellenőrzése
- a jogsértések kiszűrése
- prevenció: ösztönzés az önkéntes jogkövető magatartásra

V.2.5. Az ellenőrzés tárgya

- a jogszabályokban és az intézményi alapidokumentumokban megállapított előírások megtartásának, megvalósulásának vizsgálata

V.2.6. A hatósági ellenőrzés megindítása

Hivatalból indul:

- munkaterv alapján
- bejelentésre (a hatóság döntése alapján)

Jogosult szerv megkeresésére

V.2.7. A hatósági ellenőrzés eszközei

- adatszolgáltatás,
- iratbemutató és
- egyéb tájékoztatás kérésével megvalósuló ellenőrzés,
- helyszíni ellenőrzés, vagy
- ha jogszabály lehetővé teszi, a helyszínen vagy a hatósági nyilvántartáshoz telepített, illetve a folyamatba beépített ellenőrző rendszerből történő táv-adatszolgáltatás útján történő ellenőrzés.

Jogszabály időszakos vagy folyamatos adatszolgáltatási kötelezettséggel megvalósuló és folyamatos ellenőrzést is elrendelhet.

Helyszíni ellenőrzés: az ellenőrzött intézmény székhelyén folytatott, adott munkafolyamatokba történő betekintés, a dokumentumok, nyilvántartások, iratok tanulmányozása, interjú, közvetlen megfigyelés, összehasonlító elemzés.

V.2.8. A hatósági ellenőrzés módszerei

- adatok, dokumentumok ellenőrzése
- adatok, dokumentumok elemzése
- helyszíni meghallgatás
- kép- és hangfelvétel készítése
- szemle

V.2.9. A hatósági ellenőrzéshez használt segédeszközök

- tanúsítványok
- adatlapok
- kérdőívek
- adattáblák
- interjúk kérdéslisái
- előzetes információs adatlapok

V.2.10. Az ellenőrzés során vizsgált időszak

- egy nevelési/tanítási év
- több nevelési/tanítási év

V.2.11. A hatósági ellenőrzés területei

Az illetékes kormányhivatal a köznevelési intézményben hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a következő területek vonatkozásában a jogszabályi rendelkezésekben foglaltak megtartását.

(Vhr. 38. § (1):

- az egyenlő bánásmód követelménye,
- a kötelező felvételre vonatkozó feladatok ellátása,
- az osztály-, csoportlétszám,
- a gyermek- és tanulói balesetvédelem,
- a tanulói óraterhelés,
- a tanulmányok alatti vizsgák megszervezése, lebonyolítása,
- az állami vizsgák megszervezése, lebonyolítása,
- az alkalmazási feltételek,
- a kötelező tanügyi nyilvántartások vezetése és valódisága,
- a minimális (kötelező) eszközök és felszerelések megléte,
- a köznevelési feladatok ingyenessége,
- a tankönyvek és más tanulói felszerelések biztosítása

(EMMI rendelet. 80. § (5) bekezdés)

az országos mérések eredményei következtében készített intézkedési tervben foglaltak végrehajtása

V.2.12. A hatósági ellenőrzés ügyintézési határideje

A hatósági ellenőrzések során az ügyintézési határidő két hónap (*köznevelési törvény* 96. § (3) bekezdés)

Ha jogszabály ezt nem zárja ki, az ügyintézési határidőbe nem számít be (*Ket.* 33. § (3) bekezdés)

- a) a hatásköri vagy illetékességi vita egyeztetésének, valamint az eljáró hatóság kijelölésének időtartama,
- b) a jogsegélyeljárás időtartama, továbbá a 36. § (2) bekezdése alapján adatnak a nyilvántartásból történő beszerzéséhez szükséges idő,
- c) a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő,
- d) a szakhatóság eljárásának időtartama,
- e) az eljárás felfüggesztésének időtartama,
- f) a 70. § (1) bekezdésében szabályozott eljárás időtartama,
- g) a hatóság működését legalább egy teljes napra ellehetetlenítő üzemzavar vagy más elháríthatatlan esemény időtartama,
- h) a kérelem, a döntés és egyéb irat fordításához szükséges idő,
- i)
- j) a szakértői vélemény elkészítésének időtartama,
- k) a hatósági megkeresés vagy a döntés postára adásának napjától annak kézbesítéséig terjedő időtartam, valamint a hirdetményi, továbbá a kézbesítési meghatalmazott és a kézbesítési ügygondnok útján történő közlés időtartama.

Az eljáró hatóság vezetője - ha azt jogszabály nem zárja ki - az ügyintézési határidőt annak letelte előtt kivételesen indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb huszonegy, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbíthatja. A végzésben a határidő-hosszabbítás indokait kifejezetten meg kell jelölni (*Ket.* 33. § (7) bekezdés).

A hatósági ellenőrzés során a kormányhivatal az *köznevelési törvény* és a *Ket.*, a jogkövetkezmények tekintetében a *köznevelési törvény* 21. és 79. §§ alapján köteles eljárni.

Az ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal értesíteni kell a köznevelési intézmény fenntartóját, tájékoztatva arról, hogy az ellenőrzés lefolytatásánál jelen lehet (amennyiben személyesen nem tud megjelenni, gondoskodhat írásban meghatalmazott képviselőjének jelenlétéről).

Az értesítő végzés elküldhető:

- postai úton,
- elektronikus formában.

Az előzetes értesítési kötelezettség alól kivételt jelent az az eset, amikor vélelmezhető, hogy az előzetes értesítés az ellenőrzés eredményességét veszélyezteti.

V.2.13. A helyszíni ellenőrzés menete

A helyszíni ellenőrzést legalább két kormánytisztviselő végzi.

A hatósági ellenőrzés során minden esetben kötelező:

a megbízólevelek átadása,
tájékoztatás:

- a) az ellenőrzés céljáról és tárgyáról,
  - b) az ellenőrzés tervezett menetéről,
  - c) az ellenőrzést végző jogairól, kötelezettségéről,
  - d) az ügyfél jogairól, kötelezettségeiről
  - e) az ellenőrzés akadályozásának következményeiről,
  - f) az eljárás eredményeképpen tett intézkedések formájáról,
  - g) jogorvoslati lehetőségekről
1. a dokumentumok ellenőrzése: dokumentumok, nyilvántartások, iratok vizsgálata, szükség szerint helyszíni meghallgatás, valamint szemle,
  2. az adatok, tények rögzítése a jegyzőkönyvben,
  3. a jegyzőkönyv tartalmi és formai szempontú ellenőrzése (jegyzőkönyvvezető)
  4. a jegyzőkönyvek kinyomtatása 3 példányban,

Az ellenőrzést végző jogai:

Az ellenőrzés végzésére jogosult: a hatóság ügyintézője, a hatóság által kirendelt szakértő, jogszabály által arra felhatalmazott más személy. A rendőrség közreműködhet az eredményesség, biztonságos lefolytatás érdekében.

- a belépés joga – székhelyre, telephelyre, ügyben érintett harmadik személynél,
- irat betekintési jog – vizsgálható az irat tartalmának valóságalapja, a tényleges helyzet és az irat által tanúsított helyzet összhangja, eredete, jogszerűsége, de a bármely irat alatt csak azok az iratok, dokumentumok értendők, amelyek az ellenőrzés területével összhangba hozhatók;
- tárgy vagy munkafolyamat megvizsgálásának joga,
- felvilágosítás kérési jog – ügyféltől, alkalmazottjától, képviselőjétől, ill. a helyszínen tartózkodó harmadik személytől,

- ügyfél nyilatkozattételre való felhívása,
- kép- és hangfelvétel készítésének joga - az ügyfél nem tilthatja meg, köteles tűrni
- a lefoglalás joga - szükség esetén a rendőrség közreműködésével, végzéssel a tényállás tisztázása szempontjából fontos iratok, más tárgyi bizonyítékok lefoglalhatók, amennyiben vélelmezhető, hogy azokat az ügyfél eltünteti, megváltoztatja, megsemmisíti stb. A lefoglalás jogintézményéhez szigorú eljárási szabályok kapcsolódnak. A lefoglalt iratokat, tárgyi eszközöket 8 napon belül vissza kell szolgáltatni az ügyfélnek, amennyiben a tényállás tisztázásához a továbbiakban már nem szükségesek;
- egyéb bizonyítás lefolytatásának joga – a hatáskör gyakorlásának keretei között, pl. tanulókról jelenléti ív készítése, szemle stb.
- a helyszíni ellenőrzés végrehajtását rendkívüli körülmények megakadályozzák, az ellenőrzésért felelős köztisztviselő kérheti az ügyintézési határidő 30 nappal történő meghosszabbítását,
- a helyszíni ellenőrzés végrehajtását hiányzó dokumentumok, adatok akadályozzák, az ellenőrzésért felelős köztisztviselő hiánypótlásra szólíthatja fel az érintettet.

Az ellenőrzést végző kötelezettsége:

- Az ellenőrzést végző személy az ellenőrzés során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos – ideértve gazdasági – érdekét szem előtt tartva jár el.
- A hatósági ellenőrzés tényeinek, megállapításainak a döntéshozatalhoz szükséges dokumentálása az adott ellenőrzési cselekménynek megfelelő ellenőrzési dokumentáció alkalmazásával.

Az ügyfél jogai és kötelezettségei:

- az ellenőrzési cselekménynél jelen lenni személyesen vagy képviselő útján,
- az ügyfél köteles jóhiszeműen eljárni,
- a hatósági ellenőrzés lefolytatását tűrni,
- a szükséges dokumentumokat az ellenőrzést végző rendelkezésére bocsátani, a helyiségekbe való belépést biztosítani,
- iratbetekintési jogával élni,
- a megállapításokkal kapcsolatban felvilágosítást kérni,
- a megállapításokra észrevételt tenni,
- lefoglalás esetén, saját költségére a lefoglalt iratokról másolatot készíteni,
- a jegyzőkönyvet megismerni,
- a jegyzőkönyvben foglalt megállapításokra észrevételt tenni.

Az intézményvezető részéről tett észrevételek rögzítése a jegyzőkönyv minden példányán egymással megegyezően történik.

A jegyzőkönyv 3 eredeti példányban készül. A hitelesítésnek megfelelően a jegyzőkönyv minden oldalát, a mellékleteket is beleértve, az intézmény képviselője és a jegyzőkönyvvezető köteles kézjegyével ellátni. A többi jelenlévő a jegyzőkönyvet aláírásával látja el.

A helyszíni ellenőrzés során, a helyszínen a jegyzőkönyv egy példányát át kell adni az ügyfélnek, egy példányát a fenntartó képviselőjének, ha erre nincs mód, az ellenőrzés befejezésétől számított 10 napon belül meg kell küldeni.

Az ellenőrzött által tett teljességi nyilatkozattételt és a jegyzőkönyv részét képező egyéb dokumentumot a jegyzőkönyvbe számozott oldalként kell beilleszteni.

V.2.14. Az eljárás lezárása

a) Az ellenőrzés lezárása intézkedés nélkül

Amennyiben a jegyzőkönyvben rögzített tényekből megállapítható, hogy nem történt jogsértés: az ügy lezárásra kerül.

b) Az ellenőrzés lezárása intézkedéssel

Az intézkedés szükségességét az ellenőrzést végző az ellenőrzés jegyzőkönyve, a megvizsgált dokumentumok tényei alapján, valamint a Segédletekben található értékelő lapok alkalmazásával állapítja meg.

A hatósági ellenőrzést lezáró intézkedés a feltárt jogsértésekkel arányosan lehet:

- **figyelemfelhívó végzés** (köznevelési törvény 79. (3) bekezdés a) pont)

A KH felhívja a köznevelési intézmény vezetőjét a jogsértés elkövetésére, és határidő kifizetésével kötelezi az intézményt a szabálytalanság megszüntetésére, továbbá erről tájékoztatja az intézmény fenntartóját.

- **felügyeleti bírságot kiszabó határozat** (köznevelési törvény 79. (3) bekezdés c) pont)

Összege nem haladhatja meg az egymillió forintot.

A felügyeleti bírságot az elkövetett cselekmény súlyával arányosan kell kiszabni.

A kormányhivatal a hatósági ellenőrzés során a felügyeleti bírság összegének megállapításánál

- a) a jogsértés súlyosságát,
- b) a jogsértésnek a köznevelési intézmény működésére gyakorolt hatását,
- c) a gyermekek, a tanulók, a szülők érdekeinek sérelmét és az érintettek számát,
- d) a jogsértéssel okozott kárt,
- e) az intézkedése alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolását és az arra irányuló szándékot,
- f) a jogsértő állapot fennállásának időtartamát, a jogsértés ismétlődését, gyakoriságát,
- g) a jogsértés feltárásában való közreműködést, a jogsértés következményeinek felszámolása érdekében tett intézkedéseket és az elért eredményeket, a kárenyhítés mértékét,

h) a vizsgált időszak alatt több különböző jogsértés elkövetése esetén azok számát és hatását, az a)-g) pontok szerinti feltételeket egyenként és összességükben mérlegelve figyelembe veszi.

- **az intézmény törlése** a nyilvántartásból (*köznevelési törvény 21. § (10) bekezdés c) pont*);

A köznevelési intézményt törölni kell a nyilvántartásból, ha hatóság jogszabálysértés miatt a nyilvántartásból való törlését elrendeli.

Súlyos jogszabálysértés, ha

a) a köznevelési intézmény köztartozása meghaladja az intézmény éves költségvetésének felét és azt a fenntartó egy hónapon belül nem fizeti ki, vagy részletfizetés kérése esetén nem fizetés miatt a fennálló tartozás egy összegben esedékessé válik,

b) a köznevelési intézménynek hat hónapot meghaladó lejárt tartozása van és a fenntartó nem tett intézkedéseket ennek rendezése érdekében,

c) a köznevelési intézmény a hatósági ellenőrzés keretében megállapított jogszabálysértést az első felszólítást, majd ugyanazon jogszabálysértés miatt kiszabott felügyeleti bírság kiszabását követően sem szünteti meg a határozatban megállapított határidőn belül,

d) a köznevelési intézményben folyó nevelő és oktató munka a közbiztonságot, a közrendet, a közegészségügyet, a közérkölcset sérti, vagy mások jogai, szabadságjogai ellen irányul, továbbá, ha a nevelési-oktatási intézmény a feladatainak ellátásához szükséges feltételekkel nem rendelkezik.

A kormányhivatal a nevelési-oktatási intézmény törléséről értesíti a költségvetési hozzájárulást folyósító szervet.

- **a Magyar Államkincstár megkeresése** (*köznevelési törvény 79. § (3) bekezdés b) pont*)

A kormányhivatal a nem állami nem önkormányzati fenntartású intézmények hatósági ellenőrzése során tapasztalt jogsértés esetén eljárást kezdeményez a támogatás folyósításának felfüggesztésére, szükség esetén az érintett gyermekek, tanulók másik nevelési-oktatási intézménybe történő átvételére, felvételére.

- **bírósági eljárás kezdeményezése** (*köznevelési törvény 79. § (3) bekezdés d) pont*)

Semmisség vagy döntés érvénytelenségének megállapítására irányuló bírósági eljárás indítása.

- **szabálysértési eljárás kezdeményezése** (*köznevelési törvény 79. § (7)*)

Az egyenlő bánásmód megsértése miatt az intézményvezetővel szemben - járási hivatalnál

- **egyéb eljárás** kezdeményezése annál a hatóságnál, amelyiknek a jogszabály hatáskört biztosít a vizsgálat elvégzésére (Rendőrség, Ügyészség)

V.2.15. Jogorvoslat és jogorvoslati eljárás

Ha érdemi döntés – határozat – kibocsátására kerül sor, akkor az érintett jogorvoslati jogával élhet.

A fővárosi és megyei kormányhivatal a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény és a Ket. hatálya alá tartozó ügyekben hozott első fokú döntése elleni fellebbezést az Oktatási Hivatal bírálja el.

Az Oktatási Főosztály a fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezési határidő leteltétől számított 8 napon belül felterjeszti az ügy összes iratával együtt a másodfokú hatósághoz.

VI. Vizsgaszervezési feladatok

VI.1. Érettségi vizsga szervezés

Az érettségi vizsga megszervezését a kormányhivatal az Oktatási Hivatal szakmai irányításával, a középiskolákkal együttműködve végzi. A szervezési feladatok közé tartozik az október-novemberi vizsgaidőszakban azon középiskolák kijelölése is, amelyek a vizsgákat lebonyolítják. Amennyiben a vizsgázók az írásbeli vizsgákkal kapcsolatban észrevétellel élnek, a kormányhivatal bírálja el azokat. Ekkor a vizsgadolgozat felüljavításával megbíz egy szaktanárt és hoz döntést arról, hogy adott esetben kaphat-e jobb értékelést a vizsgázó. Bizonyos esetben maga is működtethet vizsgabizottságot középszintű vizsgák lebonyolítására. Az emelt szintű vizsgákkal kapcsolatos szervezési feladatokat a jogszabályi előírások szerint elvégzi.

Az oktatási főosztály a járási hivatalokkal is együttműködik a szervezés során, hiszen a feladatlapok elosztását ő végzi.

VI.2. Független vizsgabizottság előtt letehető vizsga megszervezése

A vonatkozó jogszabályok lehetőséget biztosítanak a tanulóknak, hogy tudásukról független vizsgabizottság előtt adjanak számot. A vizsga megszervezése a kormányhivatal hatásköre. A tanuló a kérelmet annak az iskolának az igazgatójához nyújtja be, amellyel tanulói jogviszonyban áll. Az igazgató a kérelmet továbbítja a területileg illetékes kormányhivatalhoz. A kormányhivatal tájékoztatást kér az iskolától az adott tanuló oktatásához az alkalmazott tanterv, a használt tankönyv és a vizsga időpontjáig elvégzett tananyag vonatkozásában. Vizsgabizottságot alakít, vizsgahelyszínt biztosít, elkészíti a szükséges dokumentumokat. A vizsga eredményéről tájékoztatja az igazgatót, aki a tanuló eredményét a félévi értesítőben, a bizonyítványban a megfelelő záradék alkalmazásával rögzíti. Ez a vizsga nem ingyenes a tanuló számára, tantárgyanként az aktuális évben meghatározott minimálbér 3, 75%-át kell befizetni.

VII. Egyéb szervezési feladatok

A kormányhivatal a középfokú felvételi eljárásban (KIFIR) és az országos kompetenciamérésben az Oktatási Hivatal szakmai irányításával végez szervezési feladatokat. Az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny lebonyolítása során, a második forduló megszervezése kormányhivatali feladat.

VIII. Szakképzési megállapodás megkötése

Az egyházi és magánfenntartók ahhoz, hogy a költségvetési támogatásra jogosultak legyenek, szakképzési megállapodást kell, hogy kössenek a kormányhivatallal.

A szakképzési megállapodás megkötése

- Az iskolai rendszerű szakképzésben ellátott feladatok után a szakképző iskola nem állami fenntartója *a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 84. § (7) bekezdése* szerint akkor jogosult költségvetési hozzájárulásra, ha a fővárosi, megyei kormányhivatallal szakképzési megállapodást kötött.
- A szakképzési megállapodás együttműködési megállapodás a nem állami költségvetési szerv által fenntartott szakképző iskola_fenntartója és a szakképző iskola székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal között a szakképzési állami feladatok ellátásában való részvételről. A megállapodást a fenntartó minden iskolája vonatkozásában külön, egyesével köti meg a kormányhivatallal.
- A megállapodás megkötése során a szak- és felnőttképzésiért felelős miniszter egyetértési jogát az állami szak- és felnőttképzési szerveken keresztül gyakorolja. Az OKJ 6. mellékletében foglaltak vonatkozásában a vidékfejlesztésért felelős miniszter gyakorolja egyetértési jogát.

A megállapodás főbb jellemzői

- A szakképzési megállapodást főszabályként 5 évre köti a fenntartó a kormányhivatallal,.
- A fenntartó nyújtja be a kormányhivatalhoz a megállapodás tervezetét, mely többek közt tartalmazza a fenntartónak a szakképző iskolája költségvetési hozzájárulásban részesítendő szakképzési alapeladataira kidolgozott, - a szakképzési megállapodás hatálybalépését követő - öt tanévre vonatkozó tervét.
- A megállapodásban foglaltaknak összhangban kell állniuk a fenntartó szakmaszerkezeti döntésre tett javaslatával, és a megyei szakképzési tervben foglaltakkal.
- A megállapodás kizárólag a fenntartó olyan szakképző iskolájára és olyan szakképesítésre és ágazatra vonatkozóan köthető, amely szakképesítésre, vagy ágazat esetén az ágazati szakközépiskolai oktatásra vagy az ágazathoz tartozó legalább egy

szakképesítésre a fenntartó működési engedéllyel rendelkezik, továbbá amelyek a szakképzési megállapodás időtartamának első tanévében a szakmaszerkezeti döntés értelmében – a főváros vagy az adott megye és az adott fenntartó esetében – támogatottak.

IX. ÖSSZEGZÉS

A tanulmány a közigazgatás és a köznevelés rendszere reformjának kapcsolódási pontjait a kormányhivatal feladatainak ismertetésén keresztül mutatja be, emellett igyekszik kitérni arra is, hogy milyen módon működnek együtt a hivatalok, a közigazgatási szervek és a köznevelési intézmények, az intézményfenntartók és a működtetők. Az együttműködés egyik szervezett, rendszeres formája például az Oktatásügyi Szakmai Tárcaközi Bizottság 2010. óta tartó működése.

- A KIM, az EMMI az Oktatási Hivatal, a fővárosi és megyei kormányhivatalok oktatási ügyekért felelős szervezeti egysége vezetőinek, és képviselőinek egyeztető fóruma. (Megjegyzés: a 2014. évi országgyűlési választásokat követően az új minisztériumi struktúrában a KIM két minisztériumként működik tovább. A közigazgatással kapcsolatos ügyek a Miniszterelnökséghez kerültek, ily módon a kormányhivatalok szervezeti irányítását a Miniszterelnökség végzi.)
- A központi és a helyi oktatásirányítás koordinációjának összehangolása annak érdekében, hogy a 20 kormányhivatal egységesen lássa el feladatait.
- A helyi szinten felmerülő problémák eljuttatása a döntéshozókhöz, illetve a jogalkotóhoz.

A köznevelési feladatellátási struktúra átalakításának célja a hatékonyabb, egyenlő esélyeket biztosító, eredményesebb és méltányosabb köznevelési rendszer létrehozása, amely a feladatok hiánytalan, jogszabályoknak megfelelő, magasabb minőségű ellátását biztosítja. A cél megvalósításának egyik eszköze a TÁMOP-3.1.10/11-1 „Helyi oktatásirányítás fejlesztése” kiemelt projekt, amelynek célja, hogy a köznevelési törvény, a végrehajtási rendeletek, valamint a hatékony, eredményes és méltányos feladatellátás biztosításában együttműködő kormányhivatalok oktatási főosztályainak és az állami intézményfenntartó központ kormánytisztviselőit felkészítse munkájuk magas színvonalon történő elvégzésére.

X. Hivatkozások, forrás anyagok

Közigazgatási alapvizsga tananyaga - közigazgatási alapismeretek fejezet

Virágh Rudolf 2012. december 18-án megtartott előadása megyei kormányhivatali konferencián

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ honlapja

Megyei kormányhivatalok honlapjai

Az NMH SZFI honlapja

XI. Hivatkozott jogszabályok

Közigazgatási fejezethez:

- 2011. évi CLXXXVIII. törvény Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről
- 2011. évi CLIV. törvény a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről
- 258/2011. (XII. 7.) Korm. r. a megyei intézményfenntartó központokról, valamint a megyei önkormányzatok konszolidációjával, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egészségügyi intézményeinek átvételével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról
- A Kormány 1335/2011. (X. 13.) Korm. határozata a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat fenntartásában lévő egészségügyi intézmények konszolidációjához szükséges intézkedésekről
- 1299/2011. (IX. 1.) Korm. határozat a járások kialakításáról
- 2012. évi XCIII. törvény a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról
- 218/2012. (VIII.13.) Korm. rendelet a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról
- 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet a járási (fővárosi/kerületi) hivatalok kialakításával összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról
- ágazati illetékességek, miniszteri rendeleti szabályozások: „saláta-jogszabályok”
- 1405/2011. (XI. 25.) Korm. határozat a Kormány 1405/2011. (XI. 25.) Kormányhatározata a vállalkozói adminisztratív költségek csökkentésére irányuló, Egyszerű Állam című középtávú kormányzati programról
- 1304/2011. (IX. 2.) Korm. határozat a Magyar Program Egyszerűsítési Programjának elfogadásáról
- 16/2010. (XII. 15.) KIM rendelet a jóváhagyási eljárásról
- 18/2012. (III. 22.) KIM rendelet a 2012. évi működési támogatásról

Köznevelési fejezethez:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
- Az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV.26.) Korm. rendelet
- A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról tárgyú 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b) pont
- A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény
- Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet és ennek módosításai
- A szakmai vizsga megszervezésére vonatkozó engedély kiadásának és vizsgaszervezési tevékenység ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 111/2010. (IV. 9.) Korm. rendelet
- A szakmai vizsga szervezésére vonatkozó engedély megszerzésére irányuló engedélyezési eljárás igazgatási szolgáltatási díjáról és a díj megfizetésének szabályairól szóló 12/2010. (IV. 20) SZMM rendelet.
- Az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II.21.) IM rendeletet
- A szakképesítésért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló aktuális miniszteri rendelet
- A szakképzési megállapodásról szóló 314/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet